

SG/CR

JOAQUIM MARTÍNEZ SÁNCHEZ, SECRETARI DE GOVERN DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA,

C E R T I F I C O : Que el Ple de la Sala de Govern del tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la sessió que va tenir lloc el 7 de febrer de 2025, va adoptar, entre altres, l'acord següent:

SEGON. Els ponents designats, el Sr. Luis Rodríguez Vega, el Sr. Ignasi Fernández de Senespleda, el Sr. Joaquim Abella Ribas i el Sr. Joaquim Martínez Sánchez donen compte al Ple de la Sala de Govern de la proposició d'acord següent, amb relació a la valoració de la Llei orgànica 1/2025, de 2 de gener, de mesures en matèria d'eficiència del servei públic de Justícia, TS núm. 41/25.

"La Llei orgànica 1/2025, de 2 de gener, de mesures en matèria d'eficiència del servei públic de justícia, tracta, en primer lloc, de dotar els òrgans jurisdiccionals de primera instància d'una nova organització. Substitueix els jutjats, com a forma d'organització de la primera instància, pels tribunals d'instància, amb una organització col·legiada. Convé destacar que, amb caràcter general, els jutges que formen part del tribunal de primera instància seguiran exercint la jurisdicció unipersonal (article 84.4 LOPJ). Com explica la Llei en el seu preàmbul: "És important destacar que el model dels tribunals d'instància és un sistema d'organització col·legiada que no altera l'exercici de la funció jurisdiccional ni les competències dels òrgans d'enjudiciament unipersonals".

Ara bé, com a excepció, l'article 84.6 LOPJ reformada preveu la possibilitat de nomenar dos dels seus jutges, segons un torn predeterminat i amb les cauteles, adequades perquè s'encarreguin, juntament amb el jutge a què va ser inicialment repartit l'assumpte, de la instrucció d'un determinat procés penal o coneguin en primera instància d'un procediment de qualsevol ordre jurisdiccional. És a dir, pot constituir-se en primera instància un òrgan col·legiat de tres jutges per instruir una determinada causa o enjudiciar determinats assumptes. Aquesta excepció, que constitueix una novetat important, requereix, segons el parer de la Sala, normes reglamentàries dictades pel Consell per al seu desenvolupament i deixar cert marge d'actuació al president del Tribunal o de la Secció corresponents, a la junta de jutges i a la pròpia Sala de Govern.

Sense perjudici de la competència de la junta de jutges, creiem que es podria explorar la col·legiació de la primera instància en certs assumptes innovadors o comuns com a instrument per intentar unificar la interpretació de normes substantives, encara que lògicament amb ple respecte al criteri individual de cada jutge.

En segon lloc, territorialment segueix basant-se en el partit judicial, però ofereix mecanismes per ampliar la seva competència territorial a més d'un partit i a més d'una província dins la mateixa comunitat autònoma (article 84 LOPJ). Ofereix mecanismes per millorar l'eficiència i per especialitzar els tribunals, no només amb la creació de noves seccions especialitzades, sinó també amb la creació de jutges especialitzats dins les seccions.

En tercer lloc, la Llei modifica el model d'oficina judicial, modificació que afecta totes les instàncies, no només la primera. La novetat més important és la desaparició de les unitats de suport directe al jutge. La forma d'organització de l'oficina són els serveis comuns, les unitats de suport s'integren en el servei comú de tramitació, dirigit per un lletrat de l'Administració de justícia. Aquest sistema d'organització en primera instància afavorirà la unificació de la interpretació i l'aplicació de les normes processals.

La Llei col·loca davant del tribunal d'instància o, si escau, al capdavant de cadascuna de les seves seccions, un president, escollit pels jutges que formen el tribunal o la secció, i al capdavant dels serveis comuns, en especial el de tramitació i d'execució, un lletrat de l'Administració de justícia, qui ha de rebre i executar les instruccions que imparteixi el president en matèries jurisdiccionals, que, al seu torn, ha d'executar els acords de la junta de jutges. Aquesta nova organització afavoreix la tramitació uniforme dels expedients i dona especial transcendència als acords de la junta en matèries jurisdiccionals. El jutge unipersonal o, excepcionalment, col·legiat de primera instància conserva tota la seva independència a l'hora de jutjar i fins i tot, l'article 165 LOPJ li atribueix la direcció i inspecció de tots els assumptes que li siguin repartits, però ha de respectar les competències de president del tribunal per dirigir-lo. En qualsevol cas, l'important és oferir als ciutadans seguretat jurídica, previsibilitat en la tramitació i en la resolució dels assumptes.

En definitiva, considerem imprescindible aprofitar la flexibilitat territorial, l'especialització dels tribunals i la unificació dels criteris i les pràctiques per oferir millorar un sistema judicial més eficient, més eficaç i més predictable.

Però aquests objectius requereixen: i) que tots siguem conscients que el centre del sistema organitzatiu ha d'ocupar-lo la funció jurisdiccional, que consisteix no només a jutjar, sinó també a fer executar el que s'ha jutjat, a allò que servim jutges, lletrats de l'Administració de justícia i personal d'aquesta administració; ii), que l'oficina no és més que una organització instrumental d'aquesta funció; iii), que és perfectament concorde a la Constitució la decisió del legislador "de distribuir la presa de decisions en el procés entre jutges i magistrats, d'una banda, i lletrats de l'Administració de justícia, d'una altra, de manera tal que es reserva als primers, com és obligat, les decisions processals que puguin afectar la funció o potestat estrictament jurisdiccional, que els està constitucionalment reservada en exclusiva (article 117.3 CE); i s'atribueix als segons, que assumeixen la direcció de l'oficina judicial, aquelles funcions que no tenen caràcter jurisdiccional, cosa que inclou dictar les resolucions processals que no comporten l'exercici de la potestat jurisdiccional"¹; iv), que qualsevol instrucció processal del lletrat director del servei pugui ser revisada pel jutge-president (d'instància o de secció), de manera que no quedi cap "sector immune a la potestat jurisdiccional"², i això, sense perjudici de les resolucions que pugui dictar en cada cas el jutge que conegui de l'assumpte; v), que el funcionament del nou model organitzatiu requereix la col·laboració del president del tribunal d'instància i els directors dels serveis comuns, responsables de decisions organitzatives i processals essencials per al funcionament del sistema; vi) que aquesta col·laboració requereix establir mecanismes permanents de comunicació que afavoreixin la resolució ràpida dels problemes de coordinació que qualsevol canvi de model pot comportar.

Finalment, és necessària la millora dels sistemes informàtics actuals. La seva implantació requereix el desenvolupament del sistema de gestió processal en la jurisdicció penal, sistema que no tenim actualment. En cap cas podrem aconseguir aquests objectius sense incrementar la plantilla de jutges professionals i redissenyar els seus incentius, així com sense funcionaris adequadament formats i incentivats.

En qualsevol cas, és necessari que tant el personal al servei de l'Administració de justícia com els lletrats de l'Administració de justícia i els jutges compartim la visió que aquest nou sistema d'organització pot servir per treballar d'una manera més eficaç, més eficient i més predictable.

¹ STC 15/2020, de 28 de gener de 2020

² STC 15/2020, de 28 de gener de 2020:

Finalment, l'impacte que hagi de tenir en els jutjats de VIDO la nova competència que se li atribueix en aquesta reforma (delictes sexuals amb víctima dona), exigirà un estudi detallat dels escenaris resultants en cada partit judicial i el conseqüent redimensionament de la planta a través del Reial decret que el Ministeri de Justícia haurà de fer per a la seva efectivitat anterior al proper 3 d'octubre.

La Sala de Govern acorda dirigir aquestes valoracions al Consell General del Poder Judicial per a la seva presa en consideració i sol·licita que propiciï la participació de les sales de Govern en els treballs preparatoris del desplegament reglamentari necessari exigint per aquesta reforma orgànica.

Poseu aquest acord en coneixement dels jutges i magistrats de l'àmbit d'aquest Tribunal Superior de Justícia, així com de la seva Secretaria de Govern, de la Fiscalia Superior de Catalunya, del Consell de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia Catalana, del Consell de Col·legis de Procuradors dels Tribunals i del Consell del Col·legi de Graduats Socials de Catalunya.

Notifiqueu aquest acord al Departament de Justícia i Qualitat democràtica; eleveu-lo al Consell General del Poder Judicial als efectes corresponents i comuniquen-lo també l'Oficina de Comunicació d'aquest Tribunal Superior de Justícia per a la seva difusió general”.

Deixeu-ne un testimoni a la TS núm. 100/25.

Un cop sotmès a la seva consideració, el Ple aprova aquest acord per unanimitat.

I PERQUÈ CONSTI, i en compliment del que s'ha acordat, expedixo i signo aquest certificat.

Barcelona, a data de la signatura electrònica

